

OBČASNÍK SP USA

PROSINEC 2012

číslo 13.

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA – SOCIETY OF FRIENDS OF THE USA
ČESKO-AMERICKÝ KLUB – THE CZECH-AMERICAN CLUB
POBOČKA PRAHA – hlavní město

Nyní má SPUSA (vč. našeho VS), díky kolegovi Ing. Dufkovi, opět svoje společné webové stránky, viz: <http://www.spusa.cz>. Autor starších stránek byl Jakub Šlajs: <http://kubajs.socialka.cz/spusa>. Nyní se připravují vylepšené nové společné stránky: www.spusa.cz. Zde je uvedeno informativně, ale můžete si to sami vyzkoušet.

Konverzační opakování angličtiny: Naše Vzdělávací středisko (dále jen VS) zajistilo pro naše členy angličtinu (od 15ti do 16ti hodin) pravidelně každý čtvrtek.

Přednášky první úterý od 16ti hodin: Po ukončení jarního cyklu následuje podzimní pokračování. V říjnu bylo pásmo filmů kolegy Lišky o USA. V listopadu to byla přednáška dr. Martina Šámala z Náprstkova muzea o sbírkách cestovatele MUDr. Holuba, které se bohužel účastnilo jen 6 osob. Příští měsíc bude 4. prosince přednáška ředitelky Náprstkova muzea **dr. Secké o Americkém klubu dam**, který již v předminulém století založil Vojta Náprstek. V úterý 8. ledna 2013 bude **přednáška naší paní Maňhalové o její nové cestě po USA**.

Bezdomovci za císaře pána: Blíží se opět zima, a tak i tyto staronové problémy, které přináší naše svoboda. Mnozí však se slzou v oku vzpomínají na poměry za Němců i komunistů, kdy byla nejen povinnost pracovat, ale proti příživníkům také přísně zakročit.

Koncem 19. století se naše rychle rostoucí města snažila přizpůsobit tehdejší světové úrovni bydlení. Do domů se postupně zaváděla voda, kanalizace, plyn i elektrický proud. Velký příliv nových obyvatel však tehdejší bytové poměry velmi zhoršoval. Současně také přibývali obyvatelé, kteří si vhodné bydlení nezajistili. Ti tehdy přežívali v různých útulcích nebo noclehárnách. Na přelomu století se útočištěm pro bezdomovce stávaly nepoužívané nebo opuštěné budovy ve městě i jeho okolí. Takové nouzové bydlení se však i organizovalo. Jednalo se o ubytování zaměstnanců u charitativních organizací nebo v zařízeních města. Zmínky o tehdejších poměrech možno najít v literatuře, starých novinách, ale i ve zprávách živnostenských inspektorů.

Před první světovou válkou byla z nejnámějších pražských nocleháren městská útulna v Novomlýnské, nyní Revoluční ulici. Tam přespávalo až 130 lidí. Otevírala se od sedmi večer a v šest ráno ji museli všichni opustit. Po předložení pracovní knížky a potvrzení, které vystavovala pražská zprostředkovatelna práce, tam muži a ženy dostávali večeři, kavalec, deku, polštář a ráno před odchodem i snídani. Egon Erwin Kisch si to před svou reportáží sám osobně vyzkoušel.

Večer se tu (byla v Novomlýnské) shromažďují hloučky lidí čekajících na okamžik, kdy se otevrou vrata domu číslo 11, na nichž je napsáno velkými černými písmeny „útulna“... Ve skupině, kde jsem se postavil do řady, byl patnáctiletý stavební dělník, právě přišel pěšky z Terstu do Prahy. Potom pražský obchodní sluha bez rodičů a bez příbuzných, bez zaměstnání. Stáli jsme od tři čtvrti na šest do sedmi večer. Pak se otevřela vrata ... Otevření vrat bylo znamením k nástupu. Byl to dlouhý oblouk lidí bez přístřeší, kteří se tu tlačili. Ženy pustili do první řady. Za nimi na povel jednoho staršího klienta se seřadili nejprve ti, kteří se už den před tím těšili pohostinství v azylu. V dalších řadách stáli hledající přístřeší, kteří měli potvrzení své odborové organizace, že jsou bez práce a v Praze na vandru. Pak další, kteří mohli prokázat nezaměstnanost pracovní knížkou a měli proto právo, aby byli přijati pod přístřeší pro lidi bez přístřeší. Nakonec zástup mládenců, kteří byli sice bez místa, ale už dva nebo tři dni spali v útulně. Věděli, že se sotva dostanou dovnitř, a radili se, kde budou nocovat v případě, že budou odmítnuti ... V devět hodin po zdravotní prohlídce a večeři zhaslo plynové světlo a začínal společný spánek lidí, kteří byli zvyklí spát sami pod širým nebem. Pokojem, v němž byl cítit pot a horký dech spících souchotinářů, se snese všemožný hluk ... Trvalo to dlouho, dlouho do šesti hodin. Konečně zadrnčel zvonek budička.

Reálie z této doby skvěle zvětšili i pánové Voskovec a Werich ve filmu „Hej, rup“. Můžeme tak porovnat řešení dle tehdejších možností se současným, prakticky na stejném místě, i když na druhém břehu Vltavy.

Kromě lidí bez práce tam však byli i tuláci z povolání, řemeslníci na vandru, ale i zloději a lupiči, kteří chtěli zmizet úřadům z očí. Od takových nocleháren se již moc nelišila městská věznice Na Fišpánce pod Slovanským vrchem, tj. poblíž Emauzského kláštera. O návštěvnících, kteří se poněkud lišili od státního vězení, psal již Jan Neruda a je zajímavé, jak se od té doby změnila čeština.

... k prozatímnímu přechování, než se zjistí příslušnost jich. Sem přicházejí hnanci, aby těla jejich byla v zdejších láních vyčištěna, aby byli ve zdejší nemocnici léčeni a hojeni, jsou-li nemocní, ve zdejší kuchyni posilněni, jsou-li hladem zeslabeni. Sem musí umístit, kdo neměl peněz na zapravení nájemného...

Státní vězení s jiným pořádkem již obývali skuteční delikventi. Čistota i hygiena zde sice byly podstatně horší, ale pro mnohé žebráky i tuláky to bylo řešení, jak přečkat bez pohromy zimu. Osvědčeným deliktem, který zaručoval přezimování se střechou nad hlavou, byla v té době urážka císařského majestátu.

Nejen americké realie: Zajímavý je dnešní podstatný rozdíl mezi českým a americkým vnímáním všedního den. Americkou zásadou je životní optimismus a víra v úspěch. Ta pak přináší dobrou náladu, prostě „*keep smiling*“. Devizou čínorodého člověka je totiž představa, že vše, co udělal v dobré vůli, je uděláno dobře. Skutečnost pak bere za takovou jaká je a považuje ji za východisko k další činnosti. (*Pouze špatný oráč by se stále ohlížel.*) V životě člověka tak není nic definitivního.

V české kotlině nicméně převládá opačný zvyk. Dle mínění našeho ex-presidenta je náš *zemský ráj to na pohled* obýván převážně lidmi s *blbou náladou*. Jedná se jakousi ukřivděností s přehnaným zaměřením do minulosti a s představou, co mohlo být, ale není. Někteří tak naráží na fakta, která nedokáží zvrátit. Asi to má hlubší kořeny v přežívání postkomunistickém názoru, a následně ve špatném vnímání času.

Komunisté, na rozdíl od ostatních civilizovaných zemí, prosazovali v rámci jejich tzv. vědeckého světového názoru dialektický materialismus a dialektickou jednotu protikladů. Podivně pak předpokládali, že něco současně je i není zároveň, ale již neuvažovali další krok, ve kterém by zkoumali podmínky neurčitosti, které by to umožnily. V rozporu s jejich myšlenkovým základem také nedialekticky tvrdili, že se vše mění. Evropská kultura však vznikla na základě poznání neměnného řádu věcí, který později vedl k propojení výkvětu antické filosofie s tradicí židovsko-křesťanskou. Dodnes se tak učí nejen římské právo, ale i Boží desatero. Na základě neměnného přírodního řádu můžeme nejen zjišťovat, jaký byl vesmír krátce po svém vzniku, ale také zaznamenávat pozorování vesmírných sond, které na konci naší sluneční soustavy pracují stejně jako v zemských laboratorních podmínkách.

Zajímavý je i jiný pohled na čas. Původní pohanské cyklické pojetí času nikam nevedlo, ale biblickým příslibem Abrahamovi se změnilo na postupující s určitým cílem. Nás také zajímá náš růst a rozvoj. Budoucnost se od minulosti rovněž liší větší kapacitou informace, která stále urychleně roste. Čas, vzhledem k minulosti a budoucnosti, se tak jeví jako asymetrický. Výpočetní technika s novým programem nemá potíže se starým, ale opačně to nejde.

Díky panu Einsteinu také již víme, že neexistuje žádný absolutní čas, ale pouze jeho vztahovost. V tomto případě souvisí s prostorem. Zajímavý postřeh měl již sv. Augustin, dle kterého existuje jen přítomnost. Naši shodnou zkušeností je, že sice vnímáme tok času, ale cítíme náš život jako přítomnost, která obsahuje minulost i budoucnost. Sice se říká: *co se stalo, se již nemůže odestát*, ale silně cítíme vnitřní nesouhlas. Z těchto důvodů

nás zajímá náš subjektivní čas. Lidský čin je vždy obdařen duchovním významem, a tak již scholastikové rozlišovali mezi *actus hominis*, čili lidským aktem daným přírodou a *actus humanus* čili aktem, který má co dělat s duchem i svobodou. Ten není vázán jen na samotný fakt, ale závisí každým okamžikem od toho, jaký smysl mu dá člověk. Proto není v životě člověka nic definitivního, nic minulého. To, co člověk udělal, může každým okamžikem nabýt nového smyslu, a to nejen prostou omluvou, ale i novým činem.

Velmi se proto doporučuje naše pozornost přítomnosti. *V každém okamžiku je tak důležité být tím, kým jsme a nesnažit se být někým docela jiným*, což tvrdil již pan Werich. Komunisti, podobně jako nacisté však demonizovali minulost, přehlíželi přítomnost a upínali se k pomyslné budoucnosti.

Eldorado bakterií v boileru: Před lety jsem vyměňoval prorezivělý a uvnitř bylo překvapivě velmi mnoho nechutných usazenin. Instalatér dodal, že si v teplé vodě z boileru nečistí ani zuby a stejně tak radil i mně. Při následné odborné konzultaci mně doktorka od hygienika vysvětlila, že se samozřejmě má čas od času boiler nastavit na vysokou teplotu a několikrát vypláchnout. Známa sestra z nemocnice mně však ujistila, že ani v nemocnicích se nic takového nedělá. Z těchto důvodů věřím více této zdravotní radě instalatéra a nevyučoval bych ani takový zdroj neznámých střevních epidemií.

Rady naší kolegyně bylinářky Zdeňky Urbancové z Ostravské pobočky – 2. část

- **Med a skořice:** Je zjištěno, že směs medu a skořice pomáhá léčit spoustu nemocí. Med může být užíván bez jakýchkoliv vedlejších účinků a je snadno dostupný. Dnešní vědci jej doporučují jako velmi účinný lék. Vědci zjistili, že ačkoliv je med sladký, jestliže se bere ve správných dávkách jako lék, nemůže ublížit ani diabetickým pacientům. Týdeník World News, vycházející v Kanadě, ve svém vydání datovaném 17. ledna uveřejnil následující seznam nemocí, které mohou být léčeny medem a skořicí jako výsledek studií západních vědců.

- **Nemoci srdce:** Smíchejte med a mletou skořicí a mažte na chléb (samozřejmě nejlépe celozrnný) místo džemu nebo marmelády a jezte pravidelně k snídani. Snižuje to hladinu cholesterolu v krvi a cévách a chrání pacienty před infarktem. Ti, kteří už infarkt prodělali a budou denně jíst tuto snídani, budou se držet míle daleko od dalšího infarktu. Pravidelné snídání tohoto druhu ulevují při zadýchávání a posilují srdeční tep. V Americe a Kanadě, různé domy s ošetrovatelskou péčí léčí takto své pacienty, kteří jsou ve věku, kdy cévy a žíly ztrácejí svou pružnost a mohou se ucpávat. Med a skořice vracejí cévám a žilám jejich pružnost.

Dovoluji si opět připomenout nutnost placení letošních členských příspěvků. Můžete osobně nebo přímo na náš účet, který má čís: 135 135 383/ 0300 Poštovní spořitelny, tj. kdekoliv na poště nebo z bankomatu. Banka neuvádí plátce, tj. je nutno dodat i příslušný doklad pro kolegu Ing. J. Kohouta. Současně připomínám prosbu na zaslání vašich příspěvků do Občasníku a **VÝROČNÍ ČLENSKOU SCHŮZI** pražské pobočky v úterý **05.03.2013 v 16 hodin v našem VS**. - Petr Jílek -